

Stormflodssøjlen på Mandø

Med afsæt i historiskatlas.dk

Stormflodsøjlen fortæller om Mandøs nærkontakt med det ikke altid fredelige Vadehav. Mange gange gennem århundrederne er havet skyllet ind over øen. Nogle stormfloder er godt beskrevet, og andre fortøner sig mere i fortællinger og sagn. Stormfloden 1909 var kun 2 tommer (ca. 5 cm) fra at gå over havdiget. Den nuværende stormflodssøjle er opsat i 1959. Den er øverst kronet med en krans af bronze med forbogstaverne for de fire verdenshjørner.

Fakta

Stormflodssøjlen står på vejen gennem klitterne forbi redningsstationen ned til havet. På søjlen er årene 1936, 1923, 1968, 1909, 1911, 1928, 1976, 1981 og 1634 afsat nede fra og op.

Fisk i klostergangen

På Allehelgenes dag i 1532, fredag d. 1. november, skyllede en stormflod ind over Vadehavskysten. I Ribe stod vandet så højt, at der kunne fanges fisk i klosteromgangen. I Sct. Laurentii kirken i Tønder stod vandet i ca. 1,80 meters højde. Da kirken er bygget 3,50 meter over havets overflade betyder det, at vandstanden har været 5,30 meter over daglig vande.

Delt i to øer

Man mener at stormfloden i 1532 oversvømmede hele Mandø. Mandø by, der dengang lå på den nordligste del af Mandø, blev totalt raseret. Kirken på Gammel Mandø forsvandt fuldstændig, ikke engang soklen stod tilbage. Stormfloden "kløvede" Mandø i to større øer ved den såkaldte "Store Lo". Mandøboerne byggede nu deres nye ejendomme på den sydligste af de to øer, tæt op af klitrækken mod vest, og en helt ny kirke blev bygget i 1570. Herfra kommer betegnelserne Gammel og Ny Mandø.

Måtte hente koner fra Fanø

Beretningerne fortæller, at på Mandø druknede alle beboerne undtagen otte mænd, som tilfældigvis befandt sig på fastlandet. Ifølge legenden rejste de otte mænd efter stormfloden til Fanø og fandt sig koner, som de bragte med til Mandø, hvor de byggede øsamfundet op igen. Ved opførelsen af husene på Ny Mandø, viser gamle regnskabstal fra Riberhus len, at der var otte grundejere på Mandø.

Lo

En lo er en rende, som tidevandet eller stormfloden har skabt i marsken.

